

Undervisningsbeskrivelse

Termin	Efterår 2021/Forår 2022
Institution	Favrskov Gymnasium
Uddannelse	STX
Fag og niveau	Oldtidskundskab C
Lærer	Line Sakariasen – LN
Hold	2s

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Forløb 1	Iliaden – helteideal
Forløb 2	Kunst – antik skulptur
Forløb 3	Græsk tragedie: Antigone
Forløb 4	Det gode liv
Forløb 5	Skabelsen – fra <i>mythos</i> til <i>logos</i>

Forløb 1	Iliaden - helteideal
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Homers <i>Iliade</i>: 1. sang v. 1-246, v. 318-430 og 488-611, 3. sang v. 1-180, 6. sang v. 312-529 og 22. Sang v. 1-277 (Due, Gyldendal) <p>Perspektiverende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uddrag af Christa Wolf: <i>Kassandra</i> (1983) • Uddrag af filmen <i>Troy</i> af Wolfgang Peterson (2004) <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Andreasen og Refslund: <i>Paideia - en grundbog til oldtidskundskab</i>, Systime 2013: s. 11-19 & 23-29.
Omfang	10 moduler á 95 minutter
Særlige fokuspunkter	I dette forløb læses centrale uddrag af <i>Iliaden</i> med henblik på at afdække det homeriske helteideal, og der perspektiveres med uddraget af Christa Wolf fra 1983 til et af eftertidens blik på de antikke helteskikkelser. Der er i læsningen af <i>Iliaden</i> særlig fokus på Achilleus, Agamemnon, Hektor og Paris - og på de heltetyper, som de hver især repræsenterer. Selvom fokus således er på helteopfattelsen, søges det samtidig at eleverne opnår overblik over andre aspekter af værket: eposgenrens træk, værkets komposition, homeriske stiltræk og forholdet mellem mennesker og guder. Udover de homeriske genretæk søges bl.a. følgende fagbegreber inddraget i analyserne: arete, time, kleos, oikos, polis, do ut des, antropomorfisme, m. fl.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, pararbejde, lærerstyret undervisning

Forløb 2	Kunst – antik skulptur
Indhold	<p>Kernestof: Følgende skulpturer behandles i undervisningen (Nummer refererer, hvor det er muligt, til skulpturnummeret (ikke sidetal) i Fich m.fl.: Græsk Kunst):</p> <p>Mandeskulpturer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 102. Sounion-kouros • 103. Anavyssos-kouros • 105. Aristodikos • 64. Kritios-drengen • 244. Spydbæreren • 274. Hermes med Dionysos-barnet • 239. Poseidon/Zeus fra Kap Artemision • 310. Bronzestatue af en bokser <p>Kvindeskulpturer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 83. Auxerre-koren • 70. Kore fra Akropolismuseet • 227. Athene på metope fra Zeustemplet i Olympia • 197. Karyatide fra Erechteion • 198. Nike fra Athene-Nike-templet i Athen • 273. Afrodite fra Knidos • 302. Gammel markedskone <p>Skulpturgrupper:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 312. Pan & Afrodite • 306. Laokoon-gruppen • 290. Galler der dræber sig selv og sin hustru <p>Perspektiverende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Romersk klassicisme - Primaporta-statuen • Renæssancen - Michelangelo: David • Barokken - Bernini: Engel med tornekrone & Bernini: David • Nyklassicisme - Bertel Thorvaldsen: Jason med det gyldne skind • Realisme/ekspressionisme - Rodin: Manden med brækket næse & Tænkeren • Surrealisme – Dali: Venus fra Milet med skuffer • Samtid – Christian Lemmerz: The undead & Adam Kadmos <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Susan Woodford: <i>Græsk og romersk kunst</i>, Systime: side 6-22 • Andreasen og Refslund: <i>Paideia - en grundbog til oldtidskundskab</i>, Systime 2013: s. 45-53, s. 129-136, s. 171-176 og s. 201-206 (delvist formidlet i læreroplæg) <p>Der eksamineres i <u>ukendt</u> skulptur.</p>
Omfang	8 moduler á 95 minutter

Særlige fokuspunkter	Forløbet har til formål at sætte eleverne i stand til at beskrive, analysere, stilbestemme, datere og fortolke antikke skulpturer. Der fokuseres på rundskulpturen i overgangen fra arkaisk til klassisk tid, men der analyseres desuden skulpturer fra hellenistisk tid, ligesom der perspektiveres til senere perioder: romersk, renæssancen, barokken, nyklassicismen og moderne tid. Dermed forsøges det at trække lange linjer gennem kunsthistorien og diskutere sammenhæng mellem antikken og eftertiden.
Væsentligste arbejdsformer	Projektarbejde, oplæg, gruppearbejde, klasseundervisning

Forløb 3	Græsk tragedie: <i>Antigone</i>
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sofokles: <i>Antigone</i>, oversat af Otto Foss, Hans Reitzels Forlag, 1977/1998 <p>Perspektivmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uddrag af filmen <i>Sophie Scholl - de sidste dage</i>, Marc Rothermund (2005) (kapitel 10) <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Andreasen og Refslund: <i>Paideia - en grundbog til oldtidskundskab</i>, Systime 2013: s. 101-108 og s. 115-116 (formidlet i læreroplæg)
Omfang	8 moduler á 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>I dette forløb læses og analyseres den græske tragedie <i>Antigone</i> af Sofokles. Der fokuseres på tragediens centrale temaer og konflikter såsom individ vs. stat, samvittighed vs. jura, religion vs. politik, magt vs. ret samt civil ulydighed. Af græske kernebegreber inddrages nomos/fysis og genos/polis for at forstå de værdier, som diskuteres i tragedien. Desuden søges det at karakterisere de konfliktfyldte forhold mellem tragediens karakterer såsom Antigone vs. Kreon, Kreon vs. Haimon, Antigone vs. Ismene.</p> <p>Gennem sideløbende lærerforedrag skabes der overblik over opførelsesforholdene for den græske tragedie, tragediens struktur og generelle genretræk, herunder en let introduktion til Aristoteles' dramateori.</p> <p>Som perspektivering arbejdes der med et uddrag af filmen <i>Sophie Scholl</i>, der behandler beslægtede problemstillinger fra 2. Verdenskrig og tragediens universelle temaer udforskes herigennem.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par/gruppearbejde, læsekreds

Forløb 4	Det gode liv
Indhold	<p>Kernetekst:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Platons Hulebilledet fra Mejer og Tortzen: <i>Kend dig selv, et Platonudvalg</i>, s. 159-170 • Senecas <i>Moralske breve til Lucilius</i>: Brev 5 + Brev 41, oversat ved Kell Commerau og Hans Gregersen, AIGIS (2009) <p>Perspektiverende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uddrag af <i>The Matrix</i> (1999): https://www.youtube.com/watch?v=zQ1_IbFFbzA (The Pill Scene) • Svend Brinkmann: ”Moderne mennesker: stoisk uro”, Politiken (2020) <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Andreasen og Refslund: <i>Paideia - en grundbog til oldtidskundskab</i>, Systime 2013: s. 137-138, s. 146-154, s. 160-163
Omfang	7 moduler á 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Forløbet tog udgangspunkt i en diskussion af spørgsmålet: Hvad udgør det gode liv anno 2022? Den indledende refleksion blev brugt som springbræt til at undersøge henholdsvis Platons og Senecas verdensforståelser og livsanskuelser.</p> <p>Platons hulebillede dannede grundlag for en undersøgelse af Platon som filosof, hans idélære og det dualistiske verdensbillede. Gennem læsning af Hulebilledet opøvede eleverne evne til at identificere og forklare gennemgående tanker og idéer i Platons filosofi, som blev forfulgt i en analyse af udvalgte klip fra filmen <i>The Matrix</i>.</p> <p>Dernæst blev der arbejdet med Senecas Brev 5 og 41, som en ramme for at undersøge det stoiske verdensbillede og filosofiske ideal, som Seneca udfolder det i de moralske breve. I analysen af Seneca søges begreber såsom <i>logos, fysis, ratio, affectus, fatum</i> og stoisk ro inddraget. Forløbet afrundes med en tekst af Svend Brinkmann, som perspektiv til hvordan og hvorfor stoicismen stadig kan siges at have relevans i nutidens vestlige samfund.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Pararbejde, gruppearbejde, lærerstyret undervisning

Forløb 5	Skabelsen – fra <i>mythos</i> til <i>logos</i>
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hesiod: <i>Theogonien</i> - vers 104-210, 453-506 (oversat af Lene Andersen, Gyldendal, 1973) • Lukrets: <i>Om verdens natur</i> – 1. bog vers 265-328, 418-429 og 5. bog vers 416-508 (oversat af Madsen og Madsen, Det lille Forlag, 1998) • Ovid: <i>Forvandlinger</i>, 1. sang, vers 1-88 (oversat af Otto Steen Due, Gyldendal, 1989) <p>Perspektiverende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Morten Jastrup: ”Tættere på skabelsen” (Politiken 26/3 – 06) <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Andreasen og Refslund: <i>Paideia - en grundbog til oldtidskundskab</i>, Systime 2013: s. 30
Omfang	8 moduler á 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Forløb om verdens, gudernes og menneskets skabelse. Med udgangspunkt i begrebsparret mythos-logos får eleverne gennem læsning af tre forskellige skabelsesberetninger indblik i den antikke tankegangs udvikling fra mytisk/religiøs til logisk/ateistisk forklaring af omverdenen. Derudover forventes eleverne gennem forløbet at opbygge et grundlæggende kendskab til den græske gude- og myteverden.</p> <p>Eleverne får desuden kendskab til en række fagbegreber, som kan åbne op for at analysere og fortolke de antikke tekster, f.eks. kosmogoni, teogoni, ætiologi(normativ/deskriptiv) og antropomorfisme. Derudover stifter de bekendtskab med den didaktiske gren af eposgenren.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, skriftlige øvelser, lærerstyret undervisning